

τινός· ἐξεμύτησεν εἰς τὴν βράχην· ἴσως ἀπὸ τὴν μύτην μεταφορικῶς τῆ
 ἔρης δηλ. τὴν ἐξέχην.

ΞΕΧΛΥΑΙΝΩ. Ἐλαφρύνωμαι ἀπὸ βάρους μελαγχολίας· ἐκ τῆ Ἀχλύα.

ΔΗΜΩΔΕΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΝ.

Ἡ πιστὴ σύζυγος.

Ἐχάραξ ἢ ἀνατολὴ καὶ βύβιδισεν ἢ δύσι,
 Πᾶν τὰ περὶ ἀκία σ' ταῖς βουκαῖς, καὶ ἡ εὐμορφίης καὶ πλίνων·
 Πῆρα καὶ ἐγὼ τὸ γρίβα μὲ νὰ πᾶω νὰ τὸν ποτίσω.
 Βρίσκω μιὰ κόρη ὅπ' ἐπλυνε σὲ μιὰ κρία βρουθλα,
 Καὶ ἐγὼ νερό τῆς γύρεψα, καὶ ἀπλώσε νὰ μὲ δώσῃ.
 Δώδεκα κέπαις μὲ ὄδακε, σ' τὰ μάτια δὲν τὴν εἶδα·
 Καὶ εἰς ταῖς δεκατέσσαρας τὴν εἶδα δακρυσιμένη.
 Τ' ἔχεις κόρη μὲ καὶ θλίβεσαι καὶ βαρεανασητάζεις;
 Ἐγὼ ἔχ' ἄνδρα σ' τὴν ξενιτειά τῶρα δώδεκα χρόνους,
 Καὶ εἰς χαρτὶ μὲ ἐσεῖλε, εἰς αὐτὸς τε ἦλθε.
 Καὶ ἀκόμα δὴ τὸν καρτερῶ, ὡς τρεῖς τὸν παντυχαίνω,
 Καὶ ἀπαί θὰ γένω καλογραμῶ, τὰ ῥάσα νὰ φορέσω.
 Ὁ ἄνδρας σ' ἦταν ἀβήρωτος βαργιά γιὰ νὰ πεθάνῃ,
 Καὶ τὸν ἐδάνεισαι πανί, καὶ μὲ εἶπε νὰ μὲ τὸ δώσῃ.
 Ἄν τὸν ἐδάνεισαι πανί, ἐγὼ νὰ σὲ τὸ δώσω.
 Γὰ τὸν ἐδάνεισαι κερὶ, καὶ μὲ εἶπε νὰ μὲ τὸ δώσῃ.
 Ἄν τὸν ἐδάνεισαι κερὶ, ἐγὼ νὰ σὲ τὸ δώσω,
 Γὰ τὸν ἐδάνεισαι Φιλί, καὶ μὲ εἶπε νὰ μὲ τὸ δώσῃ.
 Ἄν τὸν ἐδάνεισαι Φιλί, νὰ πάγῃς νὰ τὸ πάρῃς.
 Κόρη μὲ, ἐγὼ μὲ ὁ ἄνδρας σε, ἐγὼ μὲ ὁ καλὸς σε·
 Ἄν ἦσαι σὺ ὁ ἄνδρας με, ἂν ἦσαι ὁ καλὸς με,
 Πές με σημάδια τῆ σπητιῆ, τί τε νὰ σὲ γνωρίσω.
 Ἐχεις μηλεὰ σ' τὴν θύρα σε καὶ κληῖμα σ' τὴν αἰλή σε·
 Κάμνει σαφύλια βραζακιά καὶ τ' κρασί μωσχάτο.
 Ἐγὼ μὲν κρασοπέλισσα, καὶ ἐδιάβηκες καὶ τὰ εἶδες;
 Ἄν ἦσαι σὺ ὁ ἄνδρας με, ἂν ἦσαι ὁ καλὸς με,
 Πές με σημάδια τῆ κερμιῆ, τί τε νὰ σὲ γνωρίσω.
 Ἐχεις ἐλαγὰ σ' τὰ σῆθη σε καὶ ἐλαγὰ σ' τὴν ἀμασχαλίη·
 Καλέ μὲ, εἰς εἰς ὁ ἄνδρας με, εἰς εἰς ὁ καλὸς με.

Α Θ Η Ν Α,

ΗΤΟΙ

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

ΓΕΩΓΡΦΙΚΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ.

Ἀριθ. 2.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1831.

Γ Ε Ω Γ Ρ Α Φ Ι Κ Α.

Περὶ Ὀξολαίας Λοκρίδος (Λοκολαθία).

Ὅτε ὁ Στράβων, ἔτε ὁ Πausanias σημειῶνται τὸν Μόρνον ποταμὸν, ὀλίγον, ἢ σχεδὸν ἕδεν διαφέροντα ἀπὸ τὸν Εὐνηον κατὰ τὸ μέγεθος, ἐν ᾧ ἀναφέρει τὸν Πλειτὸν, βυακίον τρέχον ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῶν Δελφῶν, καὶ ἐκλείπον ὀλοτελῶς ἐν καρπῷ θέρους· καὶ ἐκ τῆς ἴσως δὲν ἐσημειῖτο εἰς τὰς γεωγραφικὰς πίνακας ἕως εἰς τὰς ἐσχάτας χρόνους. Ἡ πρώτη ἀρχὴ αὐτῆ τῆ ποταμῆ εἶναι ἀπὸ δύο βυακίον καταβαίνοντα εἰς διαφόρους κλάδους ἐκ τῶν ὄρεων τῆς Καταβόθρας καὶ τῆ Μακρυκαμπίας, καὶ ἐνέμενα ὀλίγας ὄρας κάτωθεν τῶν χωρίων Μαυρολιθαρίη καὶ Κατριώτισσας· ἔπειτα διαπερῶν τὴν ποταμὸν Λιδωρικίη, καὶ δεχόμενος καὶ ἄλλας βυακίας, κυριωτέρως δὲ τὸν διὰ τῆ κάμπε Βελῆς διαβαίνοντα, καὶ τὸ κεφαλόβρυστον Βελῆχοβον, ἐνῆται περὶ τὸ στενὸν Λιδωρικίη, ὅπε εἶναι ἡ γέφυρα· ἐκείθεν δὲ δεχόμενος καὶ ἄλλο ποτάμιον Κόκκινον ὀνομαζόμενον, διέρχεται μετὰ τὴν ὑψηλῶν σειρῶν ὄρεων, ἕως ὅτου φθάνει περὶ τὰ χωρία Βελβίτσηνα καὶ Βλαχοκάτηνον, ὅπε ἀνοίγεται ἡ πεδιάς τῆς Ναυπακτίας, τὴν ὁποίαν ποτίζει ἀφθόνως εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆ θέρους, καὶ ἔπειτα χύνεται εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον δύο ὄρας περὶ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ναυπακτίας.

Δύο ὀνόματα ποταμῶν τῆς Ὀξολαίας Λοκρίδος φαίνονται εἰς τὰς παλαιὰς συγγραφαίς, καθ' ὅσον ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσω εἰς τὰς ἐρεῖνας, τὰς ὁποίας ἔκαμα. Δάφνον ὀνομάζει ἕνα ὁ Πλέταρχος, καὶ Ἰλατον ἄλλον ὁ Δικαίμαρχος εἰς τὸν βίον τῆς Ἑλλάδος, ἐν ᾧ δὲν εἶναι, παρὰ μόνον ὁ Μόρνος, καὶ μικροί τινες βυακίαι, ἢ δὲ περισσοτέρως ἐπαρχία εἶναι ξηρὰ καὶ

πετρῶδης μέχρι τῆς πεδιάδος τῆ Σάλωνος· καὶ οἱ κάτοικοι διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὑδάτων ἠναγκάσθησαν ἐκπαλαὶ νὰ σκάψωσι εἰς πολλὰς βράχους κοιλάματα, διὰ νὰ δέχονται τὰ ὕδατα τῆς βροχῆς, ἑποῖα φαίνονται πολλά εἰς διάφορα μέρη τεχνικώτατα καὶ πλουσιώτατα κατασκευασμένα.

Ἀπὸ τὴν διήγησιν τῆ Πλευτάρχου περὶ τῆ θανάτου τῆ Ἡσιόδου συνάγεται εὐκόλως πῶς ὠνομάζετο τὸ πάλαι ὁ Μόρνος ποταμός. Ὁ Ἡσιόδου ἐκατοικῆσαι εἰς τὰς Λοκροὺς (λέγει ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς) φιλοξενούμενος εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, πρὸς διέτριβε καὶ εἰς Μιλήσιος· ὅστις διαφθείρας τὴν θυγατέρα τῆ φιλοξενήτου αὐτῆς Λοκρῆς, καὶ Φωραθείς, ἔδωκεν ὑποψίαν, ὅτι ἐγνώριζε καὶ ὁ Ἡσιόδου ἐξ ἀρχῆς καὶ συνεπέκρυψε τὴν πρᾶξιν. Οἱ ἀδελφοὶ τῆς νέας παροξυνθέντες κατὰ τῆ Ἡσιόδου, μὴ ὄλον ὅτι ἦτον ἀνάστιος, καὶ δώσαντες χάραν εἰς τὴν διαβολὴν, ἐκαμῶν κατέβη εἰς τὸ Νέμειον, καὶ φονεύσαντες αὐτὸν καὶ ἓνα ὑπηρέτην τῆ Τρωίλου ἐνομαζόμενον ἐβλήσαν τὰ σώματά των εἰς τὴν θάλασσαν· ὡσαύτως τὸ μὲν τῆ Τρωίλου ἐξεβράδην ὑπὲρ τῆς θαλάσσης εἰς τὸν Δάφνον ποταμὸν, καὶ περιπλέχθη εἰς μίαν πέτραν περιβρεμένην ἀπὸ τῶν ποταμῶν ὄλον ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, ἢ ὅποια ὀνομάζεται Τρωίλου καὶ μέχρι τῆς σήμερον· τὸ δὲ σῶμα τῆ Ἡσιόδου τὸ παρέλαβεν ἀγγέλι δελφῶν, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸ Ῥίον καὶ τὴν Μολύκρειαν. Αὕτη ἔστι ἡ ἐκθεσις τῆ Πλευτάρχου εἰς τὸ συμπόσιον τῶν ἑπτὰ Σοφῶν (α).

Τότε δὲ θέντος, ἀφ' οὗ ἀπεδείχθη, ὅτι τὸ Νέμειον δὲν ἦτον μακρὰν ἀπὸ τὸ Μονασήρι τῆς Βαρνάκοβας κατὰ τὴν περιγραφήν τοῦ Θουκυδίδη, ἀφ' οὗ εἰς αὐτὰ τὰ μέρη ἄλλος ποταμὸς δὲν εἶναι διὰ νὰ ἀφήσῃ μᾶς εἰς ἀμφιβολίαν, ἀφ' ἧς ὅλα τὰ εἰρημένα πλησιάζουσιν εἰς τὸ Ῥίον, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὰς ἐκβολὰς τῆ ποταμῶ,

(α) Μιλήσιου γὰρ, ὡς εἶπεν, ἀνδρὸς, ὃς ξενίας ἐκοινῶναι Ἡσιόδου καὶ διαίτης ἐν Λοκροῖς, τῆ τοῦ ξένου θυγατρὶ κρύφα ζυγγομένη καὶ φραθέντος, ὑποψίαν ἔσχεν, ὡς γνοὺς ἀπ' ἀρχῆς καὶ συνεπέκρυψε τὸ ἀδίκημα, μηδενὸς ὦν αἴτιος, ὀργῆς δὲ ἰσχυρῆς καὶ διαβολῆς περιπεσὼν ἀδίκως· ἀπέκτειναν γὰρ αὐτὸν οἱ τῆς παιδείας ἀδελφοὶ περὶ τὸ Λοκρικὸν Νέμειον ἐνεδρεύσαντες, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀκόλουθον, ὃ Τρωίλου ἦν ὄνομα. Τῶν δὲ σωμάτων εἰς τὴν θάλασσαν ἐβλήτων, τὸ μὲν τοῦ Τρωίλου εἰς τὸν ποταμὸν Δάφνον ἐξωφερόμενον, ἐπισχέθη περικλύστω χοιράδι μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ἀπεχούσῃ, καὶ μέχρι νῦν Τρωίλου ἢ χοιρᾶς καλεῖται. Τοῦ δὲ Ἡσιόδου τὸν νεκρὸν εὐθὺς ὑπὸ γῆς ὑπολαβούσα δελφῶν ἀγγέλι πρὸς τὸ Ῥίον ἐκάλειζε καὶ τὴν Μολύκρειαν. (ἑπτ. σοφ. συμπ.).

θυναμέθαι, νομίζω, νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι ὁ Δάφνος δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ὁ Μόρνος ποταμός.

Ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη καὶ τὰ ἀναφερόμενα περὶ τῆ Ὑλάτῃ τῆ ἄλλῃ ποταμῶ. Μόνος ὁ Δικαίσερχος τὸν ἀναφέρει εἰς αὐτὰς τὰς εἰχῆς.

Εἶτα μετὰ ταύτην ἡ Λοκρὶς καλεσμένη

Ἐν ἧ πόλις Ναύπακτος· εἴθ' ὑποκείμενος

Λιμὴν μέγαν, πόλις τε Κολοφῶν. Μετὰ δὲ τὴν

Κολοφῶνα ποταμὸς ἐστ' Ὑλάτος (1) λεγόμενος

Τῆτον δὲ βῆν λέγουσιν ἐξ Αἰτωλίας.

Καίνα ἄλλον λιμένα μέγαν δὲν ἐνταῦθα, νομίζω, ὁ περιηγητὴς ἔτος, εἰμὴ τὸν περὶ τὰ Τριζῶνα, ἐπειδὴ ἄλλος καλλίτερος δὲν εἶναι εἰς τὴν ἀπὸ Ναυπάκτου μέχρι Γαλαξιδῆς περαλίαν. Ἡ δὲ πόλις Κολοφῶν, ἂν δὲν ἀπατώμῃ, εἶναι ἡ Τροφῶν, κατὰ λάθος γραμμένη ἔτω, ἢ ἀναφερόμενη παρὰ τῆ Θουκυδίδη, ἥτις κατὰ τὴν περιγραφήν αὐτῆς πρέπει νὰ ἦτον περὶ τὴν Βετερόπολιν. Καίνας ὅμως ποταμὸς δὲν εἶναι εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, καὶ μάλιστα βῆν ἐξ Αἰτωλίας, ἐπειδὴ οἱ μικροὶ ῥυακὲς οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν περαλίαν καταβαίνουσιν ἀπὸ τὴν ἐντὸς τῆς Λοκρίδος τεσσάρων τῶν βῆν, περὶ τῆς ἐπίσης θέλειμεν αἰεθῆσαι.

Ἄφ' ἧ ἐξεθέσκειμεν ὅσα ἠδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν περὶ τῶν ποταμῶν τῆς Ὀζολαίης Λοκρίδος, μένει ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ Ἀσέληνον ὄρος τὸ ἀναφερόμενον παρὰ τῆ Νικάνδρου εἰς τὰ Θηριακὰ.

Οἱ μὲν ὑπὸ Σκείρωνος ὄρη Παμμωνιάτ' αἶψα,

Ῥύπαρον, Κόρακος τε πέγην, πολὺν τ' Ἀσέληνον.

λέγει ὁ εἰρημένος Ποιητὴς, Στίχ. 213· καὶ εἰς τὰς σχολίας φαίνεται τὸσον μόνον. “Τὸ δὲ Ἀσέληνον Λοκρικὸν ὄρος ἐστὶ δυσχεόμερον.” Ἡ Λοκρὶς, καθὼς ἔπον ἀνωτέρω, ἔχει μίαν σειρὰν ὄρων παρατεταμένην εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ἢ ὅποια ἀρχομένη ἀπὸ τὰ ὄρη τῆ χωρὶς Βίδαβης, καὶ τελευτῶσα περὶ τὸ Μονασήρι Βαρνάκοβας ὑψώνεται καὶ χαμηλώνει κατὰ τόπους· τὸ ὑψηλότερον τῆς ὄρας μέρος εἶναι τὰ Τρίκορφα, ὅπως εἶναι πεδιάς ἀδενδρὸς καὶ ἀναπεπταμένη, ὅθεν δύναται τις νὰ ἴδῃ τὸ Μακρυκάμπι, τὴν λίμνην τῆ Ἀποκέρου, καὶ τὰς κορυφὰς τῆ Πανατωλικῆς, τὸν Παρνασσὸν προδύνατολας, καὶ τὸν Ταφιασσὸν καὶ τὴν Χαλκίδα πρὸς δυσμὰς. Αὕτη ἡ σειρά, καὶ κυριώτερος τὸ ὑψηλὸν Τρίκορφον πρέπει νὰ ἦναι τὸ δυσχεόμερον ὄρος τῆς Λοκρίδος τὸ Ἀσέληνον, καὶ τὸσον πιθανότερον, ὅσα.

(1) Ὁμοιωθῆναι ὁ Κασωβῶν τὸ διεσπασμένον Ἰαβύλατος.

Υαττονεύει μὲ τὸν Κόρακα, καθὼς τὰ ἐκθέτει ὁ Ποιητής, ἐπειδὴ αἱ σεί-
 βαι αὐτὰν τὸσον ὀλίγον ἀπέχουσι ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε τὰς ἐνωσαν μὲ
 γέφυρανδιὰ τὴν εὐκολίαν εἰς τὴν διάβητιν τῶν ἀρχικῶν ποταμίων τῆ
 Μίρνε, καὶ αὐτὴ εἶναι τὸ ὀνομαζόμενον Στενὸν τῆ Διδωρικίᾳ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ:

Ἀνέκδοτον ἱστορικὴν Κομνηνῶ καὶ Πρόκλε τῶν μοναχῶν.

Λύξησις τῶν Ἀλβανιτῶν (Ἀκολαθία).

Τῆ χρόνῳ τότε τρέχοντος, καὶ ὁ μέγας Μαιζωρ κατὰ τῆς Ἀρτίης χα-
 ρῆ, καὶ ἰχυρῶς τὴν Σπάτιαν ἐνάχεται. Οἱ δὲ Ἀλβανίται συναθροισθέντες
 αὐτὸν κατετρέψωσαν, καὶ εἰς χεῖρας τῆ Σπάτια ὁ μέγας Μαιζωρ ἐξέ-
 ἔδωτο, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας πιπράσκει αὐτόν· οἱ δὲ Ἀλβανίται τρεῖς-
 τον πλῆτον θραξέμενοι, τὴν πικυργίαν τῆ Θωμᾶ ἐκ ἐξέφυγον, ἀλλ' αὐ-
 τὰς περιέργως ἐπιπῆδῶ, καὶ ὠφελῶς αὐτὰς ἐν τῆ Φρερᾷ ἀποκλείει,
 καὶ ἔτιω πικραυτικά διαβολὰς καὶ συσκευὰς κατὰ τῆς χώρας τῶν Ἰωαν-
 νίνων οἱ Μιλακασαῖοι περιεργάζονται, καὶ τὸν ἐπάνω Γαλιᾶν κρυφίως αὐ-
 τοὶ παρέλαβον, προσδότην καὶ συνεργὸν ἔχοντες εἰς τῆτο τὸν κωφὸν Νι-
 κηθίρον τὸν Περάτην, ὅστις αὐτὰς περὶ μετὰ τὴν βάρκας αὐτῆ· καὶ
 τὰς μὲν ἐγκρίτας μετὰ τῶν ἀρμάτων καὶ ὀπλῶν, πλείους τῶν σ' εἰς τὸ
 Γαλιᾶν συναθροῖται, τὰς δὲ γε παρῆναι πλῆθος ἀνκριθμητον ἐν τῷ νησί
 διαπερῶ, καὶ ἔτιω εἰσὶς μεγάλη ἐν τῆ πόλει ἐγεγόνει, ἔτιω ὑπάρχοντες
 τότε τῶν (1379) μηνὶ Φεβρουαρίῳ, Ἰνδικτιῶνος β', Σαββάτῳ α'. τῶν
 Νησιῶν. Ἀλλ' ὁ μὲν λόγος ἐπὶ τῆς προσδότης ἐπαναγέσθω τῷ διηγῆσαι·
 ἔξωθεν γὰρ περιεκύκλω τὴν πόλιν οἱ Ἀλβανίται, ἔσωθεν δὲ πρη-
 σίχλην κακῶς τὸν Γαλιᾶν κατὰ κράτος εἰς ἑαυτὸν ἐπισπῶμενοι, καὶ εἰ-
 ῆσα! Φωνάζοντες· τρεῖς γὰρ ἡμέρας καὶ νύκτας ἐκ ἐπαύσαντο μετὰ
 τῆ λαῶ πολεμῶντες, ἕως ἢ συνηθροίσθησαν πλῆθος ἀπειρῶν μετὰ τὴν μο-
 νοξύλων καὶ τῆς βάρκας, καὶ ἐκινήθησαν ἀπὸ τῆ νησιᾶ κατὰ τῆς χώρας,
 ὅπως αὐτοὶ εἰσέβωσι καὶ ἀνέλωσι τὴν πόλιν. Οἱ δὲ τῆς χώρας ἰκίτο-
 ρες ἐν τῆ λίμνῃ ἀπέπλευσαν μετὰ δῶα βαρκῶν καὶ μονοξύλων λίγων,
 καὶ κατὰ τῆ εἶλα τῶν ὑπεναντιῶν πέλαμον συνίστησαντο, καὶ σὲναπο-
 λαφθέντες πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆ Θωμᾶ Μιχαὴλ τῶν ἀνω δαίμων,
 σὺν οἰμωγῇ καρδίᾳς ἔτιω ἐβήσαν. “Ὡς θῆρες ὠρυόμενοι νυέκυκλω-
 σαν ἡμᾶς δυσμενεῖς φλογοποιῖ, καὶ ζητῶσι καταπιῆν τὴν ἰν πόλιν,
 ὁ ἀρχιεπίσκοπος, καὶ καταδρωμα θείω βεβλόμενοι ἡμᾶς· τὴ βλαύμα

καὶ τὰ τῶν αὐτῶν ματῶν, τὰς ὁρμὰς τὰς λυστάθεις αὐτὰς ἀτάσει-
 λον, τὴν ὀφρὸν αὐτῶν καταπιῆν. Σὺ προσάτης γὰρ ἡμῶν καὶ θῆρος
 Φύλαξ ἀσφελέτατος. “Ἐνθεν τοι καὶ εἰς Φυγὴν οἱ ὑπεναντιοὶ ἐτρέ-
 πησαν, καὶ κατὰ κράτος ἀπέλυντο· οἱ δὲ τὸν Γαλιᾶν ληστρεύοντες οἰ-
 κιοθελῶς παρεδόθησαν· καὶ ἦν ἰδῆν τότε μίαν σωτηρίαν τῆ πόλει τῶν
 Ἰωαννίνων, ἦν ἐλυτρώτατο Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Ἀλβανι-
 τῶν τῆ πρεσβείᾳ τῆ Φύλακος ταίτης τῆ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τῶν ἀ-
 νω δυνάμεων διασώσαντος. Τότε ὁ εἶτα (δητ.ε ἰσ.) καὶ ὁ Θωμᾶς τὰς ἐγκρί-
 τας τῶν Ἀλβανιτῶν ἐν τῆ Φρερᾷ συναθροίζων, τὰς δὲ ἑτέρας πρὸς τὰς
 ἀρχοντας αὐτῆ, καὶ πρὸς τὸν λαὸν τῆς πόλεως συνεμερίσατο, καὶ αὐτὰς πω-
 λῆν παρέγγειλε, τὰ δὲ πλῆθος ὅσοι ἀνευρέθησαν ἐν τῷ νησίῳ, τὰς μὲν
 Ἀλβανίτας πρὸς τὸν λαὸν διεμέριζε, τὰς πρὸς κυβέρνησιν, καὶ ἀπεμπώ-
 λην αὐτὰς, τὰς δὲ Βαλγάρους καὶ Βλάχους ἕνωτομεν αὐτὰς ἤρετίσατο.
 Καὶ μὴν γὰρ χύτρια ἦν τότε ἡ πόλις τῶν Ἰωαννίνων, ὡς ἐκπαιλα τῶν
 μαρτύρων ἢ Νικομηδείων μεγάλοπολις. Εὐκαχρίαν γὰρ εὐρῶν ὁ Θωμᾶς τί-
 τε, τὰς Ἀλβανίτας κακῶς καὶ ἀνιλεῶς αὐτὰς ἐτυράννιζεν, ὅς καὶ Ἀλβα-
 νιτοκτόνος ἐπεθύμα γενέσθαι καὶ ὀνομαζέσθαι· μικρὰ γὰρ πᾶσα κακία
 πρὸς κακίαν τῆ Θωμᾶ.

Τῆ ἑαρος τοίνυν διελθόντος, ἐν μηνὶ Μαιῶ ἦλθεν ὁ Σπάτας πάλιν
 κατὰ τῶν Ἰωαννίνων, καὶ εἰς ἀφαιτμὴν τέ τε χυρᾶφια καὶ ἀμπέλια πάν-
 τα πεποίηκεν. Ὁ δὲ Θωμᾶς τὰς Ἀλβανίτας πάντοτε ἐτυράννιζεν ἰσχυ-
 ρῶς, ποτὲ μὲν κρεμῶν αὐτὰς ἐκ τῶν πύργων, ποτὲ δὲ καὶ τὰ μέλη αὐ-
 τῶν ἐκκίπτων ἦν ἰ, καὶ ἐφθάλμιος ἐξερύτλων, πρὸς τὸν Σπάταν, ὡς μι-
 κρὸν καννίσκιον ἐπέματι, ἕως ἢ εἰς τὴ ἴδιαν ὁ Σπάτας ὑπεχώρη. Ἐντεῦ-
 θεν οἱ δημηγυρεῦντες ἐξηθροίσθησαν τῶν Ἰωαννίνων, τῶν Βαλγάρων κατε-
 κομήσαν, τὸν Θωμᾶς ἐκπέψκει, τὸν Γαττριτζιάτην ὑπὸ ἵππων κα-
 τίσταν, ἐτέρωι τὰς ὀφθαλμοὺς ἐξερύτλια, εἰ καὶ οἱ πλείονες χωρὶς πταί-
 μωτος· ἀλλὰ δὲ ἐξωρίθησαν, ἕτεροι ἐφυλακῶθησαν· οἱ πλείονες δὲ μί-
 νον ὑπὸ ψιθυρίσματος τῆ τυράννε καὶ τῆ αὐτῆ θεράποντος Ἀφαιρῶ, εἰ
 καὶ πταίσμα ἐκ εἶχον, μίνοι ἀπὸ τῆ φόβῳ οἰκιοθελῶς ἐξωρίζοντο, καὶ
 ἀπέφευγον· ἐτι δὲ καὶ πάλιν μίσις καὶ κακία τῆ Θωμᾶ ἐπ' ἀφρημῆν
 ταύτην ἐγέσθη, καὶ τὴν σίκλαιν αὐξάνει, τὰ μονοπωλῶα βεβαοῖ, τὰς
 ζημίαις ἐνεργῆ, τὰς ἀγκυρίας πλεονάζει, τὰς οἰκίας τῶν Ἰωαννιτῶν με-
 τὰ τῶν ἀλλῶν κτημάτων αὐτῶν ἀρπάζει, τὰς ἀποτρίας οἰκιοῖ, τὰς
 ξένους ἠγάπη, καὶ τὰς ἴδιους ἐμίσει καὶ ἀπετρέφετο· μικρὰ γὰρ πᾶσα
 κακία πρὸς κακίαν τῆ Θωμᾶ.

Τὸν αὐτὸν ἤδη χρόνον ἀπὸ τῆς Χριστῆ γεννήσεως, προσῆλθον αὐτῷ α-

πὸ τὰ μέρη τῆς Κασορίας τῶν ἐντίμων Ἀρχόντων ὁ Θεωρίης ἢ πρῶτος χαριτώνυμος Θεοφύλακτος, μετ' αὐτῆ καὶ ὁ Χοντάτσης λεγόμενος· ἐζήταν δὲ αὐτὸν αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα τῆ κάστρι Σερβῶν. Αὐτὸς δὲ κυριεύμενος ὑπὸ τῆς Φιλαργυρίας, ἐν τῇ Φερρᾷ αὐτὰς ἀποκλείει, ζητῶν αἰεὶ φίλους καὶ ὧν ἐπίθει χρημάτων καὶ πάλιν τὰ χρέονα τέτε διελθόντος ἐξ ἐπιβελῆς τῆ Χαχβλίτσκα, τὰς ἐγκρίτας τῶν Ἰωαννίνων εἰς Φυλακὴν ἐβάλεν, ὧν τὸν μὲν Μανθῆλ Φιλανθρώπων ἠρώτερον τὸν Πρωτασηκρίτην δολίως κρατήσας μῆνας δύο εἶχεν ἐν τῇ Φερρᾷ. Ἐάσας τοίνυν, ἐντίμως αὐτὸν πάλιν εἶχεν, ἕως ἂν κεράσας αὐτὸν ἰὸν ἐθανάτωσε. Τὸν δὲ Κωνσταντῖνον τὸν Πρωτοκαθήμενον κρατήσας μετὰ δεσμῶν εἰς κλεβίον χρέονα 5, τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῆ ἐξορύττει, καὶ εἰς τὸν Βρυτιναὶν ἐκπέμπει, καὶ καὶ τὰ τῆς καθοσιώσεως πτώματι [πτάσματι ἰσ.] αὐτὸν ὑποβάλλει· κακῶς ἐτάφη. Τὰς δὲ λοιπὰς οἶα ἐν τῇ Φερρᾷ ἐνετίθει, τῶν μὲν τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῶν ἐξορύττει, τὰς δὲ ἐν ὑπερορίῳ ἐξέδοτο, καὶ πᾶσα πόλις καὶ χώρα τὰς Ἰωαννίτας πλήρως ἐκένωσε.

Ἐπιδημία τῶν Τέρκων.

Μετὰ πάντων ὧν εἶχε κακῶν, καὶ τὰς Ἰσμηλίτας προσεκαλέσατο. Τὸ 507 η (1380) ἔτος, ἡμέρας γ' ἦλθεν Ἰσὶμ μὴν Ἰβνιά 5, ἤχημαλώτευσεν τὴν Βελάν, καὶ τὴν Ὀπκν, ὅτε τὰς Μαζαρακάικας καὶ τὰς Ζενεῶσιαικας εἰς τὰς Πολιτζὰς κατέλυσε. Τότε ἤρξατο ὁ Θωμάς παραλαμβάνειν τὰ κασέλλια, ἀρχῆ τὴν Βερσίαν, εἶτα τὴν Κρεσάνισαν, ἔπειτα τὴν Δραγωμήν, καὶ Βελιτζίαν, καὶ τὴν Ἀραχοβίτσαν ἐξωνήσατο, καὶ ἄλλα πλείονα. Τότε τὰς ὑπάρχοντας αὐτῶν, τὰς μὲν Κεφαλάδας κατέσκησε, ἄλλας δὲ Ζεμπαναίικας τετίμηκε. Καὶ ὅσον αὐτὸς ἐδυνάμωνε, τοσόντο αὐτῶν ἢ κακογνωμία συνέθλιβε, καὶ τὰς Ἀλβανίτας αἰεὶ καὶ πάντοτε ἐτυράννιζε, τὰς δὲ τοπικὰς τῶν Ἰωαννίνων, κακῶς αὐτὰς διετήρει καὶ ἔφαρην. Ἀλλὰ καὶ τὸν τιμιώτατον Ἰσάϊαν καὶ καθηγέμενον τῆ Μετσίδε ἐκακοποίησε, καὶ ἐκ ἐξέφυγεν ἀπὸ τῆς πλεονεξίας τῆ τυράννης· δεσμεύσας γὰρ αὐτὸν ὡς κακῆργον ἐνήθηκον εἰς κλεβίον, καὶ διὰ Φιλαργυρίαν ἐξηγορεύθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ παρὰ θεοφιλῶν ἀνδρῶν, καὶ πάλιν ὁ τύραννος αὐτὰς ἐξορύττει καὶ αὐτὸν πιπεράσκει. Καὶ ὅσοι τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας πάριχοι ἀπὸ τῆν κακοπραγίαν αὐτῆ ἐναπελείφθησαν ἄνθρωποι, ἐξέβαλε μὲν αὐτὰς ἀπὸ τῆς προνοίας [ἰσ. προνοίας], ἐκ εἰς αὐτὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ δι' αὐτῆ αὐτὸς ἐπεκράτει, καὶ τὸν ἄγιον Δονάτου ἀπὸ τὸν Μαρσιριμπερτον ἐξωνήσατο, καὶ τῷ 508 ἔτει Ἰνδικτιῶνος ε' εἴφερε τὸν Κωστὴν μὲ Τέρκας τεσσαράκοντα καὶ τὰς Ζαλαναίικας ἤχημα-

λώτευσεν, καὶ τις σοφὸς αὐτὸν προσηγόρευσε ἕτως εἰπῶν. “Θωμάς ὁ δεσπότης ἀποχῆσας τὰς Λατίνους τῶν Τέρκοις συγκοινωνῆ” ἀποσάτην γὰρ αὐτὸν ἐμαρτύρει λέγων, ὅτι εἰ ἦν μεταποιῆσαι ὁ Θεὸς ἀντίτυπα τῶν κτισμάτων, ἕνα πρὸς ἄλλο εὐρίσκειται, τὸ δὲ τῆ διαβόλου σκευὸς ἐκ ἄν ἄλλο εὐρίσκετο, εἰ μὴ τὸ τῆ Θωμᾶ σκῆνος· τέτο ἐλαλεῖτο μὲν πρότερον, ὑπερον δὲ κατ' ἐμπροσθεν αὐτῆ ἐκπύχθη λέγων. “Ταῦτος εἶ σὺ καὶ ἕτω σε λέγομεν”. Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει πάλιν ἦλθεν ὁ Ἰσὶμ μὴν Μαῖῶ ε', ὅτε καὶ τὸν Ῥεβνίκον ἀπὸ σπαθίς ἐπῆραν οἱ Τέρκοι, καὶ πάλιν ὁ Σπάτας ἦλθεν ἕως τὴν Ἀρβλαν. Καὶ ὁ Μιρσημακαῖσάνος, γαμβρὸς ὧν τῆ Σπάτας, μετὰ μεγάλης τιμῆς εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθε, καὶ περὶ τῆς Ἑλένης τὸν Σπάταιν ψευδεμβιδιάζεται, καὶ αὐτὸν ὑποσρέφει καὶ τὰς Ζυμδισάνους παραλαμβάνει καὶ τὸν τόπον ἀναγράφει, τὴν τε Βελάν καὶ τὴν Ἀδρυινέπολη [γράφ. Δρυινέπολη], καὶ τὴν Βαγεντιέαν, ἀλλὰ δι' καὶ τὰς Μαλακασαίικας ἕως τὰς Κωτῆνας καὶ τῷ 509 ἔτει Ἰνδικτιῶνος μὴν Σεπτεμβρίῳ πάλιν ὁ Ἰσὶμ ἐπανῆλθε καὶ ἤχημαλώτευσεν τὴν Δρυινέπολην, ὅτε καὶ ἡ Ἑλένη ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο. Πάλιν ὁ Σπάτας ἀφῆκε τὴν ψευδοαγάπην καὶ ἦλθε ζητῶν τῆς Ἑλένης τὴν προίκα. Ὁ δὲ μετὰ μικρῶν δῶρων αὐτὸν ὑποσρέφει, καὶ ὑπὸ τῶν Μαλακασαίων δεκαπλασίως αὐτὸς ἰκανώθη.

Τῷ αὐτῷ ἔτει μὴν Σεπτεμβρίῳ ἐγένθη ὁ μητροπολίτης κύριος Μαρτθαῖος ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτῆ θρόνον ἐπέχων καὶ τὸν Ναυπάκτες θρόνον. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἀπεσάλη ὁ τιμιώτατος καθηγέμενος τῆ Ἀρχιμανδρέας Κύριος Γαβριήλ πρὸς τὸν βασιλέα κίριον Μανθῆλ τὸν Παλαμολέγον, καὶ ἐλθὼν μετὰ τῆ ἀρχοντος Μαγκαβανῆ εἰς τὰ Ἰωάννινα ἐγένευσαν αὐτὸν τὰ δεσποτικά ἀξιώματα· ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἐκτελέσας τότε τὴν θείαν μυσταγωγίαν εἶχε τὰς παροίκους τῆς ἑαυτῆ ἐκκλησίας· ὁ δὲ Θωμάς ἀφῆκε μὲν αὐτὰς τῷ Μητροπολίτῃ, αὐτὸν δὲ τῷ ἑαυτῆ θελήματι εἶχ' ὑπεδέχετο, καὶ διὰ τέτο πλέον τὴν οἰκίαν αὐτῆ ὁ Μητροπολίτης ἐν τῇ Ἀρτη δῆγε καὶ ἕτω τοίνυν ὁ Ἀγιώτατος Ἀρχιερεὺς, καὶ αὐτὴν ὑπὸ τῆ ἀποσάτη τυράννης τῆ Θωμᾶ ἐξέριτος γίνεται, ὡσπερ κατιῶν ὁ λόγος δηλώσει. Τῷ 510 ἔτει Ἰνδικτιῶνος η', ἦλθεν ὁ Ταμμετάσης μετὰ πλήθους Ἀγαρηνῶν εἰς τὸν κίριον τῆ τρύγῃ, καὶ εἰς τὴν Ἀρταν ὑπάγει, καὶ ἀρχιμαλωσίαν ποιήσας ἰκανὴν οἰκαδὲ ἐπανῆλθε. Τότε δῆτα ὁ Σπάτας τὸν ἀρχιερέα ἐκπέμπει μετὰ καὶ τῆ Καλογνωμῆ δυσωπῶν τὸν τύραννον, ἵνα διώξωσιν ἀμφοτέροι τὰς Τέρκας, αὐτὸς δὲ ἐκ ἠνέχετο, ἀλλ' εὐκαίριαν εὐρῶν, τὸν ἀρχιερέα ἐξόρισον πέμπει ἀλλαχῆ, καὶ τὸν Καλόγνωμον κρατεῖ, καὶ τὴν ἐκκλησίαν προδίδωσι τῷ Σεναχειρίμ, καὶ ταῦτα μὲν ἕτω.

Τῷ αὐτῷ δὲ ἔτει, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κγ', ἐπιφωσκίσης τῆς ε', ὥρα πέμπτη τῆς νυκτός, σφάζονται τὸν Θωμᾶν οἱ σώματοφύλακες τε, τῆ τε Νικηφορέακη, καὶ Γαϊνάκη, καὶ τῆ Ἀρταβάσση, καὶ τῆ Ἀντώνι τῆ Φραύγυβ' τῆ ὥρα δὲ ταύτῃ συναθροίζονται ἅπαντες οἱ Ἰωαννῖται ἐν τῇ ἁγίᾳ Μητροπόλει, καὶ μίᾳ φωνῇ πάντες τὴν Φυσικὴν αὐτῶν κυρὰν τὴν συγκακοπαθῆσαν αὐτοῖς ἐκζητῶσι καὶ προσκυνῶσιν· ἡ δὲ τὸν Μιλίγλαβον μετὰ τῆ Ἀψαρά Κυρ Θεοδώρη, καὶ τῆς Ἰωαννίτας μετακαλεῖ, καὶ εἰς ἕν ἄμφω γενόμενοι, ἐντίμως τὸν ἀποστάτη θάπτουσι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς τὸν βασιλεῖα Ἰωάσαφ εἰσφέρουσιν. Ἡ ἀγαθὴ δὲ βασίλισσα, οἶα τῆ κοινῆ πάθους ἀπαλλαγῆσα, τῆς πάντας εὐεργετῆ καὶ τῆς ἐν ὑπερορίᾳ ἄντας γράμμασι εἶλε καὶ μετακαλεῖ τότε οἱ Ἀλβανῖται ἄφνω ἐλθόντες μετὰ τῆ Σπάτα, τὴν πόλιν πολιτοκροῦσιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰωάσαφ μετὰ καὶ τῆς χρυσῆς τῷ ὄντι γε βασίλισσῃ καὶ τῶν ἐγκρίτων ἀρχόντων βελὴν ποιησάμενοι, τὸν ἀδελφὸν τῆς ἐν Κεφαλληνίᾳ δεκίσης, τὸν Ἰζάν, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ, αὐθέντην καὶ μῆτορα εἰς τὴν βασίλισσαν προσκαλεῖσιν οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ ὁ Πρωτοβεσιάρης Μιχαὴλ μετὰ τῶν παίδων αὐτῆ ἐν τῇ εἰρητῇ παρατίθεται, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ ἐξορύττονται, καὶ ὑπερον ἐξορίζονται. Οὕτω γεν τιμῶσιν οἱ δαίμονες τῆς τιμῶντας αὐτῆς· τριαύτας δωρεὰς ἀπονέμει τοῖς φίλοις αὐτῶν ἀμέλα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Ἰζάν ἐρχεται, δέχονται τῆτον οἱ Ἰωαννῖται ὑπὸ τῆς ὀλαῖς χερσὶ, καὶ δεσπότην αὐτὸν ἐπευφήμισαν μηνὶ Ἰανουαρίῳ τῆ λα'. Παραυτίκα γεν προσκαλεῖσιν παρὰ νυμφον ἀπὸ τῆς τῆς Ἐλλάδος Βλαχίας τὴν Κασιάρισσαν, ἣτις καὶ μετὰ τῆ Σεφάνη εἰσῆλθε, καὶ τὸν γάμον ἠτρέπισε, καὶ τὰ μῆτρα κηλογήθησαν, καὶ εἰς μεγάλην χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἡ τῶν Ἰωαννῖνων πόλις τότε ἐκοσμεῖτο καὶ ἐσεμνύνετο· ἀγαθὸς ἦν [γράφ. ὦν] ὁ δεσπότης τῆς πάντας ὠκτείρησεν, ἐτι καὶ ἐκληροδότησεν ὑπερον, καὶ πρῶτον μὲν τὴν ἐκκλησίαν ἠτρέπισε, καὶ τὸν ποιμενάρχην αὐτῆς κύρ Ματθαῖον ἀπὸ τῆς ἐξορίας μετακαλεῖ, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῷ παρατίθει, μετὰ τῶν παροίκων καὶ κτημάτων αὐτῆς καὶ ἐντίμως αὐτὸν εἶχε, καὶ πανταχῶ περιῆγεν. Ἐπειτα δὲ καὶ τῆς ἐν ὑπερορίᾳ τῆς παρὰ τῆ ἀποστάτη καὶ τυράννε διασκορπισθέντας Ἰωαννῖτας ἀσπασίως ὑποδέχεται. Τότε τρῖνον ὁ Ἰζάν, Φιλόχρητος ὦν, μετὰ τῆς βασίλισσῃς εὐσεβῆς Ἀγγελίης, καὶ τῆ θειοτάτης βασίλισσῃς Ἰωάσαφ, ἐν ἀγάπῃ καὶ ὁμοιοίᾳ γενόμενοι, ὁμοθυμαδὸν τὰς Φυλακὰς ἐξεκένωσαν, τὰ κλεβία καὶ τὴν παλιθερὴν ἐχάλασαν, τὰ κοιμητῆα κατέκαυσαν, τῆς οἴκας τοῖς κληρονόμοις ἀπέδωκαν, τὰς πολυθελείας καὶ ἀγγαρίας, ἀλλὰ δὴ καὶ ζημίας μετὰ τῶν δαρμῶν, ὡς πρῶτον εἶχον παρὰ τῆ τυράννε αὐτοῖ, κατέπαυσαν διὰ τῆ

φο εἰ Ἰωαννῖται πανυψηλότατον καὶ ἐκλαμπρότατον αὐτῶν αἰετήρησαν ἐπληρώθη δὲ τὸ Φάσκον· Τότε τὸ καλὸν δοξασθήσεται, ἔτιαν τὸ κακὸν καταχυνθῆ· ἄτος οὐ μόνον τῆς κατοικῆντας ἐντὸς τῶν Ἰωαννῖνων ἐγλύκανεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐξωθεν Ἀλβανίτας εἰς γαλήνην καὶ ἀγάπην εἰρηνικὴν κατέστησεν. Ἀλλ' ὁ Σπάτας φθονῶν οὐκ ἐπαύσατο, ἀλλὰ δεσποτικῶς εἰσῆλθε πάλιν κατὰ τῶν Ἰωαννῖνων, καὶ ὁ Δεσπότης Ἰζάν ἐπιστάξας τὰ φρατεύματα αὐτῆ κατὰ τῆ Σπάτα ἐχώρει· καὶ ὁ Σπάτας ἰδὼν αὐτὸν, Φυγὰς ἄχετο, καὶ μετὰ ταῦτα ἀγάπην ἐποίησεν· καὶ τὸν ἐρχόμενον χρόνον εἴφειν ὁ Παλαμολόγος ὁ Βρυώνης τὰ δεσποτικά ἀξιώματα, καὶ ἐξεψαν τὸν Ἰζάν, τῶν δύο ἐπισκόπων τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἐκτελεσάντων, τότε Βελαῶ καὶ τῆ Δροινεπόλεως, παρῆντος καὶ τοῦ Μητροπολίτη.

Τούτων ἔτως ἐχόντων τῷ σωγδ, Ἰνδικτιῶνος θ, ε' Πανιερώτατος Μητροπολίτης κύρ Ματθαῖος μετῆλθεν ἐνθῆδε πρὸς τὰς αἰωνίους μονάς. Τότε ὁ δεσπότης Ἰζάν, Φιλόχρητος ὦν, ἐκ ἐπικληθῆσε τὰ βελεύματα τῶν Σέρβων, καθὼς αὐτοὶ ἠνάγκαζον αὐτὸν, ἵνα εἰσῆ αὐτοῖς τὰ τῆς ἐκκλησίας κτήματα καὶ προκίσματα, ἀλλ' εἰς εἰνοιαν καὶ σκέψιν ἐλθὼν, ἐξελέξατο ἄνδρα τίμιον καὶ εὐλαβῆ, εὐάρετον θεῷ καὶ ἀνθρώποις τὸν τῆ Ἀρχιμανθέρη ἠγόμενον κύρ Γαβριὴλ· τῆτον ἐκ πολλῆς παρακλήσεως τῆ δεσπότη καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἀρχόντων προσέφερον τῷ ἀγιοτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῷ α' τῆ Ἰανουαρίᾳ, καὶ ὑποψήφιον αὐτὸν ἐπωνόμασαν καὶ ἐτίμησαν, ὡς καὶ τῆ Ἀρχιερατικῆ θείνῃ ἐπέβη ὑπερον.

Τῷ αὐτῷ δὲ ἔτει ὑπῆγεν ὁ Δεσπότης εἰς τὸν Ἀμνηῶν, ὅτε καὶ βρυνη μεγάλη ἐγένετο, καὶ ἐν τῷ καμπαναρίῳ τῆ Μοναστηρίᾳ ψυχὰι εἰς ἔβροντίσθησαν, ἔθηκε δὲ ὁ ὑποψήφιος τὴν ἐκκλησίαν, ἥπερ ἦν ἐρημος, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πρὸς εἰσὸν συνήγαγεν ἐποίμανε δὲ τὴν ἐκκλησίαν καλῶς καὶ Θεοφιλῶς χρόνος δύο, καὶ εἰς τιμὴν καὶ βελὴν, καὶ μεγάλην ἀγάπην αὐτὸν εἶχον εἰ αὐθένται.

Ἐν ἔτει σωγδ, Ἰνδικτιῶνος ια', κοινῇ βελῇ πάντων εἶλεται ὁ ὑποψήφιος εἰς Κωνσταντινέπολιν μηνὶ Ἀπριλίῳ τῷ κγ', κακέισε ἐση μῆνας ια' ἐνταῦθα δὲ εἰσῆλθε τὸν ἐρχόμενον χρόνον μηνὶ Μαρτίῳ, Κυριακῇ τρίτῃ τῶν Νηστειῶν· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐσφάγη ὁ Ἀμνηῶν καὶ ὁ Λάζαρος μηνὶ Ἰουλίῳ καὶ τὸν Ἰούλιον ζ, λιχνευσάμενος ὁ Σπάτας, πάλιν ἔδραμεν εἰς τὰ Ἰωαννῖνα, καὶ σκυλεύσας κούρησιν τινὰ ἐκάθησεν ἀπέναντι τῆς πόλεως, καὶ οἱ Μαλακασσαῖοι ἀπέστησαν, καὶ τὸν Σπάτα προσκυνῶσι, τὰ λήια φθείρουσι, καὶ τῆς ἀμπελωνίας ἀναιρέουσι, καὶ τὴν Βελτζίσαν παραλαμβάνουσι. Τότε καὶ ὁ ἐπίσκοπος Βελαῶ, κρατῶν τὴν Βεῖμπαν, ἦν ἐκ παραδόσεως

τῷ δεσπότη Ἰζάν ἔχε, καὶ αὐτὸς παρεῖθε, καὶ τὸν Σπάταν προσκυνεῖ, καὶ τὸ Φρέριον δίδει. Τότε ὁ Ἰζάν ἐπισυναΐξας τῆς Ζαγορίτας, μετὰ καὶ τῶ λοιπῶ φρατῶ κατὰ τῷ Σπάτα ἐκβαίνει, καὶ αὐτὸν μὲν ἐκ ἀφῆκαν εἰς τὸν πόλεμον ἐξελθεῖν, ἐκεῖνοι δὲ οἱ Ζαγορίται ἐξελλόντες, καὶ μικρὸν προσπηδήσαντες εἰς Φυγὴν ἐτράπησαν. Τότε ὁ Σπάτας εἰς τὴν λίμνην κάτερρα ἐπέθηκε δύω, καὶ ὁ δεσπότης ἐποίησεν ἕτερον, καὶ αὐτὸς ἀπέκρινεν αὐτό· ἐνθεν τοι καὶ ὁ Μιλκότης ζέλειται ὑπὸ τῷ Ἀμηνῶ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ὁ Σπάτας ἀπέδρασε· εἶτα ὁ Δεσπότης μετὰ τῷ Μιλκότη καὶ τῷ Καίσαρος, ὅς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς Βλαχίας εἰς τυμμαχίαν ὑπάγει μετ' αὐτῶν καὶ φθάνει εἰς τὸν Ἀμηνῶν, καὶ κείσε διατρίψας χρόνον ἕνα καὶ μῆνας δύο, ἔρχεται μετὰ τῷ Βρανέτση εἰς τὸν Ἀχελῶον καὶ ἀπ' αὐτέθεν εἰς τὴν Ἀρταν· εἶτα εἰσέρχεται εἰς τὰ Ἰωάνναια μηνὶ Δεκεμβρίῳ τῷ δ', Ἰνδικτιῶνος ιδ', ἐν ἔτει 574 θ'. Ἐνταῦθα ὁ Ἰζάν Δεσπότης μετὰ πάντων ὧν ἔχε καλῶν καὶ τῶτο ἐπλάθει, ὅτι τὸν Ἰχιμρέα πλέον πάντων ἠγάπα καὶ ἐφίλει, καὶ ἠδῶς αὐτὸν ἤκε, καὶ εἰς τὴν βελὴν αὐτῷ προσεκολλᾶτο· τὸς δὲ ἐτέρας ἀρχοντας τῆς βελῆς αὐτῷ ἐξελίξατο ἀνδρας συνετὸς καὶ τῶν εὐγεγονότων, καὶ ἔτω μετ' εἰρήνης καὶ καθαρῶς γαλήνης διήγον τὰ Ἰωάνναια ἐπὶ χρόνος δ'.

Ἐν ἔτει 575, Ἰνδικτιῶνος γ', μηνὶ Δεκεμβρίῳ τῷ κη, ἡ ἀγαθὴ τῶ ὄντι γε κυρία, εὐσεβεσάτη βασίλισσα Ἀγγελίνα τὴν τῶν βραβῶν βασιλείαν τῆς ἐπιγείῃς ἀντήλαξε, καὶ ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει μετὰ θεσμῶν δακρύων ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο. Ἡμέντοι πόλις τῶν Ἰωαννίνων, ὡς ἐπὶ κοινῇ τὴν γρέχουσα συμφορᾷ, ἐκ ἔχε πρῶτος τῆς Φυσικῆς κυρίας αὐτῶν τὴν ζέρησιν ἀνενεγκεῖν, ἀλλ' ἀθυμία συνείχέτο, καὶ θρήνοις πολλοῖς καὶ γοεῶς ἐκόπτετο καὶ ᾄδουρετε, καὶ συναποθέσθαι πάντες τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τῇ ἀγαθῇ κυρίᾳ προσεσύντο. Τίς αὖ δυνήθει ἔπειν τὸς κρέτας τῆς πόλεως τότε, τὸς πρὸς θεὸν ἐπικηδεῖες ὕμνος, τὰς λαμπάδας, τὰς ψαλμοδίας, τὰς ἐπ' ἀλλήλων συμπλοκάς καὶ θρήνης, παμπληθῆ κοπτομένων, κλαίωντων, ἀρχόντων, ἀρχεμένων, πρεσβυτέρων, νέων, νηπίων, γερόντων, πλεσίων, πενήτων; Θάψαντες ἐν αὐτῇ ἐντίμως, καὶ πανυχίας προσμεῖναντες, καὶ πολλὰ δάκρυα καταχέοντες μόλις ἵστῃ πάθοντα τῷ τῶφῳ ἀπικεῖναι· πολλὰ δὲ ἐπένησεν αὐτὴν καὶ ἐθρηνήσατο ὁ σύνευρος ταύτης Ἰζάν καὶ ἐκτελίσας τὰς πειθίμες ἡμέρας ἀξίας, μετὰ χρέινε ἐνὸς παραδερμὴν ὁ Ἰζάν ἠναγκάζετο παρὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῷ καὶ τῷ Ἀρχιεπίσκω τὰ πρὸς σύσασιν καὶ εἰρήνῃ τῶ τύπῃ, καὶ μνησεύεται τὴν θυγετίρα τῷ Σπάτα. Εἰρήνην καλεμένη· καὶ ἦν αὐτῇ γυνὴ ἀνδρεία φρονήματι, καὶ κάλλι εὐπρεπῆς, καὶ ἀρετὴν περιβεβλημένη. Τῷ γάμῳ ἐκτε-

Δεσπότης μηνὶ Ἰανουαρίῳ, Ἰνδικτιῶνος δ', καὶ ἔτος 576 δ', καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας κατέβη ὁ Βρανέτης, καὶ ὁ Ἰαζῆς κατ' ἐπάνω τῷ Γυγίῳ καὶ κείθεν διελθὼν εἰσῆλθε τῷ τῷ Σπάτα ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῷ Δρίσκῃ καὶ, πύλας μὲν ἐκεῖνος συνεκρύσατο. Σφάξαντες γὰρ τὸς Ἰσμαηλίτας, κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως τὴν Φανερωμένην, οἱ δὲ Ἀλβανῖται ἐξέδωκαν ἑαυτὸς εἰς τὰ κέρση καὶ κέρση. Φεύγοντες δὲ ὁ Βρανέτης καὶ ὁ Ἰαζῆς μετ' ὀλίγων ἐπλείκων τῶν ρ, ὅταν ἤγγισαν πλησίον εἰς τὸς Πράτοκας, τραφέντες οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐδίωξαν τὸς Χριστιανούς, καὶ ἐσφάξαν οὐκ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν.

Ἐπὶ ἔτος 577 ζ', Ἰνδικτιῶνος ζ', μηνὶ Ἀπριλίῳ τῷ ἕκτῳ, τῷ Κυριακῇ τοῦ Ἀντιπάσχα, ἐκτρατεύει κατὰ τοῦ Γυγίῳ τοῦ Ζενεθήση ὁ δεσπότης Ἰζάν μετὰ πάσης δυνάμεως αὐτῆς. Ἐπισυναΐξας ἐν τὰ στρατεύματα τὸς Μαλακασαῖους καὶ Μαζαρακαῖους, ἐτι δὲ τῷ Παπίγγῳ καὶ τῶν Ζαγορίων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῆς Δρυινοπόλεως μετὰ τῷ Ἀργυροκάστῳ καὶ τῶν μεγάλων Ζαγορίων, καὶ κατήλθε κατὰ τῷ μεσοποτάμῳ, καὶ κείθεν δὲ θέλων διελθεῖν πρὸς τὰ μέρη τῆς Δίβρας, ἐπέπευεν ἐπ' αὐτὸς γνόφος καὶ θύελλα, καὶ ὁ Γυγιῶν ἀκολοθῶν αὐτὸς κατὰ κράτος νικᾷ, καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ὁ δεσπότης ἐξέδοτο ἡμέρα δ', Ἀπριλίῳ θ', καὶ εἰς δεσμὰ καὶ σρεβλώσε μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῷ ἀποκλείει ἐν τῷ Φρερῷ. Ἐχων ἐν ὁ δεσπότης γνησίως συγγενεῖς ἀπὸ τῶν ἐντίμων ἀρχόντων τῆς περιδύξε μεγάλης πόλεως Φλωρεντίας, ἀνέδραμον ἐκεῖνοι πρὸς τὸ Κομμάνιον τῆς Βενετίας, καὶ ἐρωτήσαντες περὶ τῷ δεσπότη ἀπῆλθον εἰς τὸν Μπαίλον τῆς νήσου τῶν Κορφῶν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν εἰς δέκα χιλιάδας Φλωρία μετὰ τῷ Ἀργυροκάστῳ. Περύσας τοῖκυν ὁ Ἰζάν εἰς τὸς Κορφῶς, καὶ διαμείνας ἡμέρας τινάς, ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Ἀγίαν Μαῦραν, ἐκεῖθεν διελθὼν εἰς τὰ μέρη Γυροβολάνας, ἐδέξατο αὐτὸν ἀσπασίως ὁ πειθερὸς αὐτῷ μετὰ τῷ Σγῆρος τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀρτης, εἶτα πρὸς τὴν πόλιν Ἰωαννίνων ἐπέμπει, καὶ ἐνταῦθα εἰσῆλθε μηνὶ Ἰουλίου τῷ ζ', ἔτει 577 η', Ἰνδικτιῶνος η'.

Τῷ κβ' τῷ Ὀκτωβρίου, τετάρτη ἡμέρα ὁ δεσπότης Σπάτας ἀπῆλθε πρὸς τὰ μέλλοντα δικαιοτήρια ἀπὸ τῷ βίε, καὶ παραυτίκα ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ Σγῆρος τὴν Ἀρταν καταλαυβάνει, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπιπηδᾷ κατ' αὐτῷ ὁ Μπεγῆς, ὁ Σερβοαλβανιτοβουργαρόβλαχος, καὶ τὸν Σγῆρον ἐκφιάκει, τὸς δὲ τοπικὰς τῶν ἐντίμων ὑπούλους καὶ δουλοῦς ἐψιθύριζε, καὶ εἰς Φρουρὰς ἀποκλείει, καὶ εἰς ἀφανισμόν, οἴμοι! τὰ ἑαυτῶν οἰκήματα πεποίηκεν, ἕως ἔ καὶ εἰς ἐξορίαν αὐτὸς ἐπέμπει. Ὡς πῶς ἀδακρυτὴ τὴν τῶτων ὑπνέγκω μνήμη καὶ ζέρητιν! Ἀκαρνανία κλύετα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐκ ἠθέλε παρακληθῆναι, διότι ἐκ εἰσί.

Προσκυνῶ Χριστὲ τὰς κρίσεις σου, ἀλλ' αὐταῖς ἐκ ἐξετάζω· δάκρυσε δὲ γέγραφα, ἢ μέλανι τῆτο γὰρ ἴδιον πέφυκεν ἀγέλης πληρεστάτης, τὸ χαίρειν μετὰ χαίρόντων, καὶ συμπνεῖν τοῖς πενήθιν, ὅτι σοὶ δόξα πρόπαν, υἱὲ μονογενὲς Θεῷ τῷ Προαναέρχῃ, σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Περὶ Μελισσῶν.

Τὰ Μελίσσια δίδει μέγα ὄφελος εἰς τὸ σπῆτι, μετὰ τὸ μέλι, κηρὶ καὶ τὰ γονίδια ὅσα δίδει. Ἡ τροφή των δὲν κορίζεται τίποτε, καὶ μόνον ὀλίγως τινὰς περιποιήσεις χρειάζονται.

Εἰς τὰς ζεσθὰς τύπας, ἕνα κρηνὶ γεμάτον δίδει κάθε χρόνον ἑνέα ἢ δεκά λίτρας, καὶ εἰς τὰς ψυχρὰς τὸ ὀλιγώτερον δίδει τρεῖς ἢ τέσσαρας, καὶ τῆτο ὅταν γενέσθαι μίαν μόνον Φορὰν τὸν χρόνον, ἐπειδὴ κάποτε ἠμπορῆν νὰ φθάσῃ καὶ ἕως τὰ τρία καλά γονίδια. Εἰς τὸ μικρότερον δὲ γεωργικὸν ὄσπῃτι ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχῃ ἀρκετὴν ποσότητα, καὶ εἰς κάθε κλίμα πρόσκοπτον.

Ἄρθρον Α'.

Ἰδιῶν, γέννησις, διοίκησις, καὶ εὐφύια τῶν Μελισσῶν.

Εἰς κάθε εἶδος μελισσῶν τρεῖς εἶδη μυιῶν εὐρίσκονται· ἡ βασίλισσα ἢ ἡποία εἶναι καὶ ἡ μόνη θηλυκὴ καὶ μήτηρ τῶν ἄλλων, οἱ ἀκαμάται (κηφήνες), οἱ ὅποιοι εἶναι ἀρσενικοὶ, καὶ αἱ ἐργατικαί, αἱ ὑποταχθεῖσαι μὴτ' ἀρσενικαὶ μῆτε θηλυκαί, καὶ λέγονται διὰ τῆτο εὐδέτεροι. Εἰς κάθε καιρὸν δὲν εὐρίσκονται καὶ τὰ τρία ταῦτα εἶδη τῶν Μελισσῶν μέσα εἰς τὸ κρηνί, ἐπειδὴ οἱ ἀκαμάται πρὸς τὸ τέλος τῆ καλοκαιρίας ἐξώνονται ἀπὸ τὴν δημοκρατίαν, καὶ κωλύονται ἀπὸ τὰς ἐργατικὰς, καὶ δὲν φαίνονται πλέον εἰμὴ τὴν ἐρχομένην ἀνοιξιν, ὅταν ἡ βασίλισσα ξανακάμῃ τὴν πρώτην γέννησιν της. Μὲν ὅλον ὅτι δὲ μετὰ τὴν πρώτην ταύτην γέννησιν εὐρίσκονται πολλαὶ νεαὶ θηλυκαὶ μέλισσαι εἰς τὸ κρηνί, εἶναι πάντοτε ἀληθινόν, ὅτι μόνη ἡ βασίλισσα ἔχει δύναμιν γεννητικὴν, ἐπειδὴ αἱ νεαὶ δὲν γεννῶνται τελείως, ἐν ὅσῳ εὐρίσκονται εἰς τὴν γεννητικὴν τῶν τῶν οἴκημα, καὶ περιμένουν τὸ ἔβγαλμα τῶν γονιδίων διὰ νὰ ἔμβῃ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς.

Περὶ τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν Μελισσῶν τοῦ κρηνίου.

Αἱ κυρίως ὀνομαζόμεναι Μελίσσαι συνισῶσι σχεδὸν ὅλον τὸ γονίδι, καὶ μετρῶνται κάποτε ἕως δεκαεὶς χιλιάδας καὶ περισσότεραι μέσα εἰς ἕνα

κρηνί, καὶ αὐταὶ κάμνουν ὅλην τὴν ἐργασίαν· οἱ ἀκαμάται ἔχουν χροῖμα βαθύτερον, καὶ εἶναι χωρὶς κεντρί. Ἡ βασίλισσα τῶν μελισσῶν, ἡ ὅποια εἶναι μακρύτερη εἰς τὸ κορμὶ καὶ ἀναλόγως μετὰ τὸ μακρὸς λιανώτερη ἀπὸ τὰς ἀκαμάτας, καὶ μετὰ χροῖμα κοκκινωπότερον, εἶναι ἡ κοινὴ μητέρα ὅλων τῶν ἄλλων, δηλ. ἀπ' αὐτὴν καὶ μόνην γεννῶνται ὅλοι, τόσο ἐργατικοὶ, καθὼς καὶ ἀκαμάται. Μέσα εἰς ἕνα κρηνί δὲν φαίνονται ποτὲ περισσότεραι ἀπὸ τρεῖς θηλυκαί, καὶ κοινῶς μία μόνη εἶναι ἡ βασίλισσα, καὶ μάλιστα τὸν χειμῶνα· αὐτὴ ἡ Μελισσοβασίλισσα εἶναι καὶ ἡ βαρύτερη ἀπὸ πάντων ἄλλων.

Περὶ τῆς Βασίλισσης.

Ἡ βασίλισσα εὐκόλως διακρίνεται ἀπὸ τῶν ἄλλων Μελισσῶν ἀπὸ τὸ μακρὸν τῆ κορμιοῦ, καὶ τὴν μικρότητα τῶν πτερυγῶν· εἶναι λιγνότερη, καὶ μακρύτερη ἀπὸ τὰς ἀκαμάτας, ὑπερβαίνει ὅμως καὶ κατὰ τὸ μακρὸν καὶ κατὰ τὸ χόντρον τῆς ἐργατικῆς. Διὰ πτερυγῆς της μὲν ὅλον ὅτι εἶναι ἐπίσης μεγάλα, ὡς καὶ ἐκείνων, φαίνονται μικρότεραι· ἐπειδὴ δὲν σκεπάζουν ὅλον τὸ μακρὸν τοῦ σώματος της, καὶ μόλις αἱ ἄκρας των φθάνουν ἕως τὸ τρίτον ζωνάρι, ὅθεν καὶ δὲν τὰς μεταχειρίζονται διὰ νὰ πετῶν· τὸ κεντρί των ὅν πολλὰ δυνατὸν, εἶναι πολλὰ μακρύτερον ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν ἐργατικῶν, καὶ ὀλίγον γυρισμένον πρὸς τὸ ὑποκάτω μέρος τῆς κοιλίας. Δὲν τὸ μεταχειρίζεται δὲ, εἰμὴ μόνον ὅταν πολλὰ ἐρεθισθῆ, ἢ ὅταν συγκροτῆ πόλεμον κατὰ τῶν ἀντιζήλων της διὰ νὰ τὰς διώξῃ ἀπὸ τὸ κρηνί. Εἰς τὴν νεότητά της ἔχει χροῖμα μελαγχρινόν, καὶ βαθμηδὸν αὐξάνουσα εἰς τὴν ἡλικίαν, κταντὰ εἰς τὸ πλέον κοκκινωπὸν, καθὼς εἶναι καὶ τῶν ἄλλων Μελισσῶν. Ὅποταν δὲ φθάσῃ εἰς τὸν καιρὸν διὰ νὰ ῥίξῃ τὰ αὐγά της, χονδραίνει τότε τὸ σῶμά της, καὶ αποκτᾷ χροῖμα λαμπρότατον.

Ἡ βασίλισσα δὲν ἐβγαίνει ποτὲ ἀπὸ τὸ κρηνί, ἀλλὰ πάντοτε περιέρχεται μέσα, καὶ ἐνίοτε καταβαίνει καὶ ἕως εἰς τὴν τρύπαν διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ, ἢ νὰ ἠλιασθῆ· ποτὲ δὲν πηγαίνει εἰς τὰς πεδιάδας, καθὼς αἱ ἄλλαι Μελίσσαι, διὰ νὰ συνάξῃ κηρὶ καὶ μέλι, καὶ διὰ τῆτο δὲν ἔχει μῆτε εἰς τὰς πόδας της τὰ κοιλώματα, ὅσα ἔχουν αἱ ἄλλαι. Ὅλη ἡ ἐνασχόλησίς της εἶναι εἰς τὸ νὰ γενῶν τὰ αὐγά, ἀπὸ τὰ ὅποια μέλλουν νὰ ἔβγῃ τὰ πλήρη τῶν μελισσῶν, ὅσα θέλουν συστήσει τὴν νεαν ἀποικίαν, ἢτοι τὸ γονίδι. Εἰς ὀλιγώτερον δὲ ἀπὸ δύο μηνῶν διάστημα γεννᾷ δεκά δώδεκα χιλιάδας αὐγά, καὶ κοινῶς εἰς ἕνα χρόνον φθάνει ἕως τὰς τριανταπέντε ἢ σαράντα χιλιάδας.

Μὲν ὅλον ὅτι ἡ βασίλισσα δὲν πετᾷ εἰς τὰς πεδιάδας, δὲν τῆς λέπτου μὲν ὅλον τῆτο ἢ ζωοτροφία, ἐπειδὴ μέσα εἰς τὸ κρηνὶ εὐρίσκονται ἀποθήκαις πάντοτε γεμῆταις.

Ἡ βασίλισσα δίδει τὴν κίνητιν εἰς τὸ λοιπὸν πλήρωμα τῶ κρηνίε, καὶ εἰς τὴν κρηνί, ὅπερ δὲν εἶναι βασίλισσα, εἶναι νεκρωμένα τὰ πάντα, καὶ αἱ μέλισσαι τὸ παραίτην, καὶ διασκορπιζόμεναι χάνονται ἢ μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης.

Ἄν ἡ βασίλισσα μὴ εὐχαριστημένη εἰς ἕνα κρηνὶ τὸ ἀφήσῃ, τότε ὅλαι αἱ μέλισσαι τὴν ἀκολοθεῖν, τὴν συνοδεύειν, καὶ τὴν περικυκλῶνεν παντὲ ἀνέστη πηθενα, καθὼς συμβαίνει ἐνίοτε, μετὰ τὸ εἶναι πλέον βαρεῖα, καὶ ἔχει ἀδυνατίαι τὰς πτέρυγας, προθυμοποιῶνται νὰ δώσῃ βοήθειαν, καὶ ποτὲ δὲν τὴν ἀφίεν. Τέλος πάντων, ὅποταν ἡ βασίλισσα ἐνὸς κρηνίε ψοφήσῃ, εὐθὺς αἱ μέλισσαι παύειν τὰς ἐργασίας των, διασκορπίζουσι τὸ μέλι, λειποτακτοῦν ὅλαι, περιφέρουσι τριγύρω τῶν ἄλλων κρηνίων, καὶ προτιμῶν νὰ χαθῶν, παρὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ, ὅπερ ἡ βασίλισσά των ἐχάθη καὶ νὰ ζήσῃ χωρὶς αὐτὴν, ἐπειδὴ γνωρίζουσι ὅτι αἱ ἐργασίαι των εἶναι χαμέναι, ἐνῶ δὲν ζῆ πλέον ἐκεῖνη, ἢ ὅποια γενῶσα ἐγέμιζε τὸ κρηνί των. Φανερόν ἐστι τὸν θάνατόν της μετὰ ἕνα εἶσμα καθαρώτερον καὶ διακεκομμένον, καὶ μετὰ συνεχῆς συστροφίας, ἐν ᾧ αἱ τῶν ἄλλων κρηνίων ἡσυχάζουσι καὶ τῆτο χρησιμεύει ὡς προειδοποίησις διὰ νὰ πάσῃ τινὰς ἀπὸ τὸ κρηνὶ τὸ κρηνὶ καὶ τὸ μέλι, πρὶν τὸ λιμεριάζειν αἱ ἰδίαι μέλισσαι, ἢ ἄλλαι τινὲς ξέναι· τὸ ἴδιον πρέπει νὰ κάμνῃ κανεῖς, καὶ ὅταν ἡ βασίλισσα ἀφήσῃ τὸ κρηνί της, ἐπειδὴ καὶ τότε ὅλαι αἱ μέλισσαι τὴν ἀκολοθεῖν.

Εἰς τὸν καιρὸν τῆς γονεύματος εὐρίσκονται πολλαὶ βασίλισσαι μέσα εἰς τὸ αὐτὸ κρηνί, ἕως νὰ ἐλθῇ ὁ καιρὸς νὰ μετοικήσῃ αἱ νέαι εἰς ἄλλο μέρος· ἔξω ὅμως ἀπὸ αὐτὴν τὴν περίωσιν, ποτὲ δὲν ἔμπορεῖ κανεῖς νὰ ἴδῃ δύο βασίλισσας εἰς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ κρηνί. Ἄν ἐάλη τινὰς δύο γονίδια μαζί, τὸ ἐρχόμενον πρῶτὸ θῆλει εὐρεῖ τὴν μίαν ἀπὸ ταῖς δύο βασίλισσας φονευμένην ἐπάνω εἰς τὸ σανίδι. Ἄν τύχῃ ὅμως δύο εἰς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ γονίδι, αἱ μέλισσαι χωρίζονται εἰς δύο κόμματα, πολεμῶν ἀναμεταξί των, καὶ ἀναγκαίως πρέπει ἢ μίαν ἀπὸ ταῖς δύο βασίλισσας νὰ φονευθῇ, ἂν δὲν φύγῃ· ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίωσιν πρέπει νὰ χαθῶν καὶ τὰ δύο κόμματα ὁμῶς μετὰ ταῖς βασίλισσας, μὴν ἔχοντα τίποτε συναγμένον ἀκόμη, ἀλλ' ἐν τὸν ἀπατῆμενον ἀριθμὸν τῶν Μελισσῶν. (Ακολοθεῖ.)

Πῶς φυλάττονται τὰ αὐγά.

Βάλτε εἰς ἕνα βαρέλι ὅσα ὑπὸ αὐγά θίλας νὰ φυλάξῃς, καὶ γίμους

σὲ το με νερὸν, εἰς τὸ ὅποιον ἀναλύεις ὀλίγην ἄσβεστον· αὐτὸ τὸ ἄσβεστον μόνον νερὸν ἐμποδίζει ἐνταυτῶ τὸν αἶρα νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ βαρέλι (α) καὶ τὸ ἐμπεριεχόμενον εἰς τὰ αὐγά ὑγρὸν, νὰ ἐξατμιθῇ διὰ τῶν πόρων τῶ αὐγοτζίφλιε, διὰ τῶν ὁποίων εἰσέρχεται καὶ ὁ αἶρ.

Τὰ αὐγά φυλάττονται καὶ εἰς τὴν σάκτην, καὶ ἄμμον, ὅχι ὅμως τῶσον καλά καθὼς μετὰ τὴν ἀνωθεν μέθοδον.

Πῶς ἔμπορεῖ τινὰς νὰ καθαρίσῃ τὸν αἶρα τῶν οἰκημάτων, τῶν νοσοκομείων, τῶν σταύλων, κτλ.

Χύσε ὀξειδίου ἐπάνω εἰς κοπανισμένον ἀσπρόχρωμα (τεπεσίρι) ἕως ὅτε νὰ παύσῃ ἡ βράσις, ἢ ὅποια εἶναι τὸ παρεπόμενον, δηλαδὴ ἕως ὅτε νὰ ἐξατμιθῇ ἔξ' ὀλοκλήρου τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ· ἄφῃσε νὰ κατασαλάξῃ τὸ ἀνακάτωμα καὶ στραγγισέ το. Σηζανε ἔπειτα τὸ καταπάτι, καὶ βάλωντάς το εἰς πηλινὴν γαβάθαν, χύσε ἐπάνω εἰς αὐτὸ θεικὸν ὄξύ (acide sulfurique) ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ ἐν ὅσῳ βλέπεις νὰ ἐξατμηθῇ ἕνας ἄσπρος καπνός, αὐτὸς ὁ καπνός, ἢ ἀτμός, διαδιδόμενος βιαίως εἰς ὅλα τὰ μέρη τῶ οἴκηματος, καθαρίζει τὸν μολυσμένον αἶρα.

Εἶναι καὶ ἄλλος τρόπος, διὰ τῶ ὁποῖο καθαρίζεται ὁ μολυσμένος αἶρ, ὁ ἀνωθεν ὅμως εἶναι εὐκολώτερος, καὶ ὀλιγοτέροσ.

Γρ. Παλαολόγος.

ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΑ.

ΠΑΡΑΔΕΡΝΕΙ. Λέγεται ὅταν φενοχωρέμενος ὁ ἀρρώστος ἀπὸ τὴν νόσον καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἡσυχάζῃ πίπτει πότε εἰς τὸ ἐν καὶ πότε εἰς τὸ ἄλλο μέρος· λέγεται καὶ διὰ ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις περιφέρεται τῆδε κακῆσε, χωρὶς νὰ σοχάζεται πῶ πηγαίνει· ἐκ τῆτε γίνεται καὶ μετοχὴ Παραδαρμένος, ἢ τις σημαίνει ἄνθρωπον, ὅστις περιῆλθε πολλαὶ μέρη καὶ ἔμαθε τὰς διαφορὰς πανουργίας τῶν ἀνθρώπων.

ΠΑΡΑΜΟΥΣΤΑΚΟ (τὸ). Οὕτω λέγονται αἱ ἀφινόμεναι πλησίον τῶ μύστακος τρίχες, διὰ νὰ παρασάρῃ αὐτὸν μεγαλῆτερον.

ΠΑΡΑΡΡΪΧΝΩ. Ἐπιφορτίξω τινὰ νὰ νυμφευθῇ, χωρὶς τὴν θίλην σίντε, παρθένον, τῆς ὁποίας ἐφωράθη, ἢ ἐνομιθῇ φθορεῖς.

(α) Κίπαμεν καὶ ἄλλοτε ὅτι ὁ αἶρ, ἢ καλῆτερον τὸ ἐν αὐτῶ ἐμπεριεχόμενον ὁ βυθόνον εἶναι ἡ αἰτία τῆς σήψεως καὶ τῆς φθορᾶς τῶν φαγωσίμων καὶ πολλῶν ἄλλων πραγμάτων.

ΠΑΡΑΣΤΙΑ (ἡ). Λέγεται ὁ προσδιορισμένος τόπος τῆ οἰκῆματος εἰς τὸν ὁποῖον ἀνάπτεται ἡ Φωτιά ἀπὸ τῆς Παρὰ προθέσ. κὶ τῆ Ἑστία.

ΠΑΡΑΪΩΡΑ (ἐπίρρ). Ἐκτὸς τῆς συνήθους ὥρας ἤλθεν τὰ παρὰ ὥρα τῆς νυκτὸς, σημαίνει ὅτι ἤλθεν εἰς βαθεῖαν κὶ προδεδηκυῖαν νύκτα.

ΠΕΡΙΔΡΟΜΟΣ (ὁ). Πάθος προσερχόμενον ἀπὸ καυστικὸν πρῶξιμον κυρίως ὅμως λέγεται ἐπὶ κατάρσας νὰ εὐγάλη τὸν περιδρομον.

ΠΕΡΙΚΟΦΤΟ (τὸ). Ἡ λέξις αὕτη συνειρίζεται μόνον μὲ τὸ ῥῆμα ἔρχομαι, πηγαινῶ, καὶ τὰ ταυτόσημα, ὅταν ἔχη σκοπὸν ὁ λέγων νὰ φανερώσῃ, ὅτι ἤλθεν ἢ ὑπήγεν ὄχι ἀπὸ τὸν συνήθη, ἀλλ' ἀπὸ σύντομον ἄρομον, ἤλθε πῆλ τὸ περικοφτο, δηλ. τὴν ἐπίτομον ὁδόν.

ΠΛΑΚΟΛΙΘΙΑ (ἡ). Τόπος ἔχων πέτρας, αἱ ὁποῖαι σχίζονται εἰς πλάκας μὲ ἐλαφρὸν κτύπημα σφυρίσ.

ΠΟΤΙΣΤΗΣ (ὁ). Ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς τῆ δια πότισμα αὐλακίς, λέγεται καὶ ἡ σχηματιζομένη εἰς τὰ δύο βλέφαρα τῆ ὀφθαλμοῦ γωνία πλησίον τῆς μύτης, Ἑλληνιστὶ καιθός.

ΠΡΟΒΑΤΟΝ (τὸ). Θηλυκ. προβατίνα· τὸ ἀρτιγενὲς μέχρι τῆ ἔτης, λέγεται ἀρνί, τὸ θηλυκ. ἀρνιάδα, τὸ διετὲς, ζυγῆρι, τὸ τριετὲς, μηλιόρι, ἢ ἄτεκνος προβατίνα τέρφη, ἢ χάσσασα τὸ ἀρνί κὶ ἔχουσα γάλα, τσαγκάδα.

ΠΤΡΟΜΑΧΟΙ (οἱ). Οὕτω λέγονται δύο πέτραι προσηρωσμέναι ἀπὸ τὸ ἓν μέρος κὶ τὸ ἄλλο τῆς παρασιῆς, διὰ νὰ προσφυλάττην τὰ προσκεφάλαια, ἢ τὰς παρακαθημένους ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν πύρωσιν τῆς Φωτιάς.

ΡΑΜΠΑ (τὰ). Λέγονται τὰ μεταξύ τῆ γαλανῆ κὶ μαύρης χρώματος ὄμματα, ἐκ τῆς γίνεται κὶ ῥαμπομάτης, ἔχων τοιαῦτα ὄμματα.

ΡΕΚΑΪΩ. Εὐγάζω μεγάλας Φωνάς. Ὄθεν κὶ ῥεκατὰ (τὰ) αἱ τοιαῦται Φωναί.

ΡΕΝΙΣΤΑ (τὰ). Ἀντὶ τῆ, ῥαντισιά· φαγητίντι κατασκευασμένον μὲ μικρὰ κομμάτια ζυμαρίσ γενόμενα ἀπὸ ῥάντισμα νερῶ εἰς ἄλευρον.

ΡΙΖΑΪΡΙ (τὸ). Ρίζα τις χρησιμεύουσα διὰ βαφὴν βαθέος κοκκίνου χρώματος, τὸ Ἑλληνιστὶ ἔρυθρόδανον.

ΡΙΖΙΜΙΟ (τὸ). Πέτρα μεγάλη ῥιζωμένη εἰς τὴν γῆν.

ΡΟΙΔΪΖΕΙ. Παριστὰ χρώμα ῥοδοχρεν. Ἐρρόιδισεν ἡ ἀνατολή· ταυτόσημον μὲ τὸ ἔφάνη ἢ ῥοδοδάκτυλος ἠώς, τῆ Ὀμήρου.

ΡΟΜΟΝΙ (τὸ). Κόσκινον ἀραγὸν χρησιμεύον εἰς τὰ ἀλώμα δια τὸ γενήματα.

ΡΟΚΑΝΪΖΩ. Ἐκτὸς τῆς σημασίας τῆ ζύειν τὰς σανίδας μὲ τὸ τεκτονικὸν ἔργαον ῥοκάνι, διὰ νὰ ἐξομαλιθῶσι, σημαίνει μεταφορικῶς κὶ τρώγω ξηρὸν τι πρᾶγμα.